

Q.P. Code – 56104

**First Semester B.B.M. Degree Examination,
October/November 2019**

(CBCS – Semester Scheme – 2016-17 and onwards)

(Freshers and Repeaters)

Language Sanskrit

**Paper I – RAGHUVAMSHAM – V CANTO, GRAMMAR AND
COMPREHENSION**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 90

Instructions to Candidates :

- 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
- 2) Q.Nos. I, V and VI should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत।

(15 × 1 = 15)

Select and write the correct answer :

ಫರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. रघुवंशं कि प्रकारकं काव्यम्?

(a) खण्डकाव्यम्

(b) स्तोत्रकाव्यम्

(c) महाकाव्यम्

(d) गद्यकाव्यम्

2. कालिदासस्य कृतयः कति?

(a) सप्त

(b) दश

(c) चत्वारि

(d) पञ्च

3. कालिदासस्य सुप्रसिद्धं नाटकं किम्?

(a) स्वप्नवासवदत्ता

(b) कर्णभारं

(c) अभिज्ञानशाकुन्तलम्

(d) उरुभङ्गं

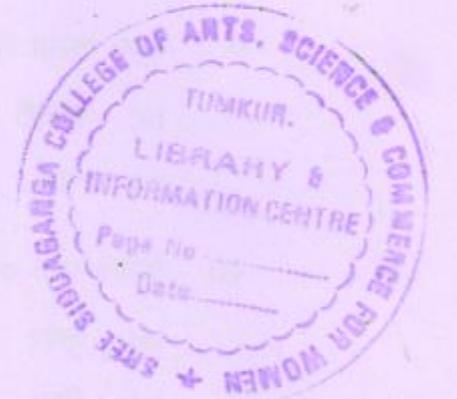
4. रघुमहापाजस्य पिता कः?

(a) दशरथ

(b) रामः

(c) दिलीप

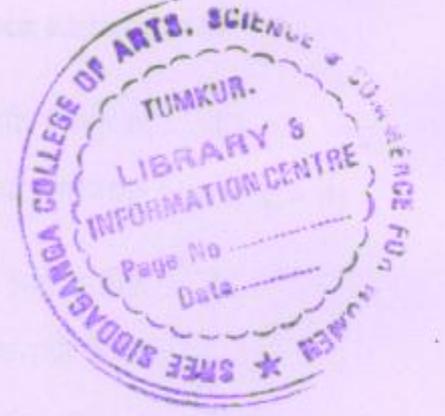
(d) अजः

Q.P. Code – 56104

5. ————— कालिदासस्य इति उक्तिः प्रसिद्धा।
(a) उत्रेक्षा (b) रूपकं
(c) श्लेषः (d) उपमा
6. रघुमाहाराजः कं यागं कृतवान् ?
(a) पुत्रकामेष्टि (b) अश्वमेध
(c) विश्वजित् (d) शत्रुजित्
7. विदर्भदेशस्य राजा कः ?
(a) रघुः (b) अजः
(c) भोजः (d) रामः
8. कौत्सस्य गुरुः कः ?
(a) वरतन्तुः (b) वाल्मीकिः
(c) परशुरामः (d) द्रोणः
9. अजः कस्यां रोधसि सैन्यं निवेशयामास ?
(a) कावेरी (b) नर्मदा
(c) गङ्गा (d) गोदावरी
10. कैलासनाथः कः ?
(a) कुबेर (b) कर्णः
(c) शिव (d) विष्णुः
11. भोजस्य स्वसा का ?
(a) वसुमती (b) कान्तीमती
(c) इन्दुमती (d) सुमती
12. हिरण्मयी वृष्टीः कुतः पतिता ?
(a) नभस्तः (b) वृक्षात्
(c) पर्वतात् (d) प्रसादात्

13. कौत्सः कति कोटीः दक्षिणाम पप्रच्छ ?
- (a) एकादश (b) द्वादश
(c) त्रयोदश (d) चतुर्दश
14. रघुमहाराजस्य पुत्रः कः ?
- (a) रामः (b) अजः
(c) लक्ष्मणः (d) भरतः
15. अजः किमर्थं विदर्भदेशं प्रति गतवान् ?
- (a) स्वयंवराथं (b) युद्धार्थं
(c) रञ्जनार्थं (d) व्यापारार्थं

II. द्वयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत।

(2 × 10 = 20)

Answer any **TWO** in essay form :

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

1. कालिदासस्य जीवनं कालं देश कृतीः च अधिकृत्य लिखत।

Write about the life, time, place, and works of Kalidasa.

ಕಾಳಿದಾಸನ ಜೀವನ, ಕಾಲ, ದೇಶ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

2. रघु कौत्सयोः संवादम् अधिकृत्य लिखत।

Give an account of the conversation between Raghu and Koutsa.

ರಘು ಮತ್ತು ಕೌತ್ಸರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

3. कौत्सस्य गुरुभक्तिम् अधिकृत्य लिखत।

Write about "Kautsa's Gurubhakthi".

ಕೌತ್ಸನ ಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Q.P. Code – 56104

III. चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(4 × 5 = 20)

Translate and explain any **FOUR** slokas :

ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ :

1. स मृण्मये वीताहिरण्मयत्वात्पात्रे निधायार्घ्यमनर्घशीलः।
श्रुतप्रकाशं यशसा प्रकाशः प्रत्युज्जगामतिथिमातिथेयः॥
2. अपि प्रसन्नेन महर्षिणा त्वं सम्यग्विनीयानुमतो गृहाय।
कालो ह्ययं संक्रमितुं द्वितीयं सर्वोपकारक्षममाश्रमं ते॥
3. तदन्यतस्तावदनन्यकार्यो गुर्वर्धमाहर्तुम् अहं यतिष्ये।
स्वस्त्यस्तु ते निर्गलिताम्बुगर्भं शरदघनं नार्दति चातकोऽपि॥
4. स त्वं प्रशस्ते महिते मदीये वसश्चतुर्थोऽग्निरिवाग्न्यगारे।
द्वित्राण्यहान्यर्हसि सोढुमर्हन्यावद्यते साधयितुं त्वदर्धम्॥
5. तं भूपतिर्भासुरहेमराशिं लब्धं कुबेरादभियास्यास्यमानात्।
दिदेश कौत्साय समास्तमेव पादं सुमेशेरिव वज्रभिन्नम्॥
6. आशास्थमन्यत्पुनरुक्तभूतं श्रेयांसि सार्वण्यधिजग्मुषस्ते।
पुत्रं लभस्वात्मगुणानुरूपं भवन्तमीड्यं भवतः पितेव॥

IV. त्रयाणां वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत।

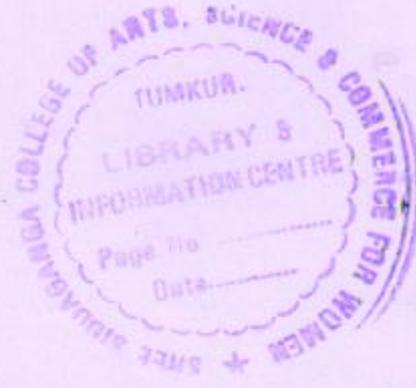
(3 × 5 = 15)

Explain any **THREE** sentences with reference to context :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

1. कचिन्मृगीणामनघा प्रसूतिः।
2. कौत्सः प्रपेदे वरतन्तुशिष्यः।
3. हिमांशोः कलाक्षयः श्लाघ्यतरो हि वृद्धेः।
4. कैलासनाथं तरसा जिगिषुः।
5. प्रवर्तितो दीप इव प्रदीपात्।

Q.P. Code – 56104

V. संस्कृतभाषायामेव उत्तराणि लिखत।

Answer in Sanskrit only :

संस्कृत भाषायामेव उत्तराणि लिखत :

(a) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत।

(5 × 1 = 5)

1. रघोः	2. कुमारेण
3. गृहात्	4. तस्मिन्
5. कौत्सः	6. मुनिभिः
7. जलानि	8. कन्यायाः

(b) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत।

(5 × 1 = 5)

1. अगच्छत्	2. प्रपेदे
3. पठतु	4. गमिष्यति
5. असि	6. भवामः
7. भवेत्	8. उवाच

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

(5 × 2 = 10)

एकस्मिन् नगरे द्वे मित्रे वसतः स्म। एकस्य नाम सोमेशः अन्यस्य नाम धनेशः आसीत्। सोमेशः विद्याम् इच्छति किन्तु धनेशः प्रभूतं धनं इच्छति स्म। एकदा मित्रद्वयं विदेशम् अगच्छत्। तत्र सोमेशः परिश्रमेण अध्ययनं कृत्वा विद्यां प्राप्तवान्। धनेशः बहुधनसङ्ग्रहणं कृतवान्। एवम् अनेकानि वर्षाणि व्यतीतानि। पुनः स्वदेशं प्रति निरवर्तन्तौ तौ मार्गं चोरैः घातितौ। धनेशस्य सर्वं धनम् अपहृतम्। सः रिक्तहस्तः गृहम् अगच्छत्। परन्तु सोमेशः विद्याधनेन युक्तः राजा सम्मानितः अभवत्।

Q.P. Code – 56104

प्रश्नाः

1. द्वे मित्रे कुत्र वसतः स्म?
  2. सोमेशः किम् इच्छति?
  3. एकदा मित्रद्वयं कुत्र अगच्छत्?
  4. तौ मार्गे कैः धातितौ?
  5. सोमेशः केन सम्मानितः?
-